

OBSAH

Predhovor	7
Úvodom	11
1 ZÁKLADNÉ POJMY – TERMINOLOGICKÉ OTÁZKY	15
Literatúra	21
2 HISTORICKÉ KORENE VÝCHOVY VO VOENOM ČASE	24
2.1 Idey výchovy a pedagogiky voľného času v učení J. A. Komenského	28
Literatúra	34
3 POČIATKY VÝVOJA SÚČASNEJ PEDAGOGICKEJ TEÓRIE VÝCHOVY VO VOENOM ČASE	35
3.1 Odborné príspevky v pedagogických časopisoch	37
3.1.1 Jednotná škola (1949 – 1959)	37
3.1.2 Pedagogika (1951 – 1960)	41
3.1.3 Vychovávateľ (1957 – 1966)	43
3.2 Odborné publikácie (1950 – 1965)	56
Literatúra	59
4 ZÁKLADNÉ OTÁZKY PEDAGOGIKY VOENÉHO ČASU	62
4.1 Predmet pedagogiky voľného času	64
4.2 Pedagogika voľného času vo vzťahu k iným vedným disciplínám	65
4.3 Pedagogika voľného času, sociálna pedagogika a sociálna práca	68
Literatúra	72
5 VOENÝ ČAS V TEÓRII A V PRAXI	75
5.1 Voľný čas v Dohovore o právach dieťaťa	80
5.2 Funkcie voľného času	86
Literatúra	90
6 KONCEPCIA VÝCHOVY VO VOENOM ČASE	93
6.1 Voľný čas a výchova	93
6.2 Osobitosti (špecifiká) výchovy vo voľnom čase	99
6.3 Výchova vo voľnom čase v spoločenskom systéme výchovy a vzdelávania v Slovenskej republike	102

6.3.1 Možnosti pre medzinárodnú spoluprácu	104
6.4 Výchova vo voľnom čase v školskom systéme	106
6.4.1 Škola ako základný článok výchovy vo voľnom čase	106
6.4.2 Základné umelecké školy	108
6.4.3 Školské výchovno-vzdelávacie zariadenia. Školský klub detí, školské stredisko záujmovej činnosti, centrum voľného času, domov mládeže, škola v prírode	110
6.4.4 Občianske združenia, organizácie detí a mládeže	125
Literatúra	130
7 CIELE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA	134
7.1 Ciele výchovy v pedagogickej teórii	134
7.2 Spoločnosť a ciele výchovy	142
7.3 Spoločnosť a ciele výchovy v školských dokumentoch v SR po roku 1989	143
7.4 Výchova vo voľnom čase v zmysle európskych dokumentov – súčasť neformálnej výchovy a vzdelávania	146
7.5 Ciele výchovy v medzinárodných dokumentoch	154
7.5.1 Dohovor o právach dieťaťa	155
7.5.2 Hnutie Európa v škole	156
7.5.3 Súbor kľúčových kompetencií pre Európu	157
7.5.4 Vzdelávanie pre zajtrajšok	159
7.5.5 Výchova mládeže – Deklarácia pri zrode 21. storočia	160
7.5.6 Charta výchovy pre voľný čas	162
Literatúra	163
8 PROCES VÝCHOVY VO VOLNOM ČASE	168
8.1 Poslanie, ciele a úlohy výchovy vo voľnom čase	168
8.2 Zásady (princípy) výchovy vo voľnom čase	171
8.3 Obsah výchovy vo voľnom čase	177
8.4 Formy výchovy vo voľnom čase	179
Literatúra	184
9 ZÁUJMY A ZÁUJMOVÁ ČINNOSŤ VO VÝCHOVE VO VOLNOM ČASE	185
9.1 Psychologické aspekty záujmov – záujmy v štruktúre osobnosti	185
9.2 Pedagogické aspekty záujmov a záujmovej činnosti	191
9.2.1 Záujmová činnosť vo výchove vo voľnom čase	194
9.2.2 Obsahové zameranie záujmovej činnosti	197
9.2.3 Organizácia – formy záujmovej činnosti	199
9.2.4 Metodika organizácie stretnutia záujmového útvaru	202
Literatúra	206
10 VOLNÝ ČAS A ZÁUJMOVÁ ČINNOSŤ VO VÝSLEDKOCH VÝSKUMOV ...	208
Literatúra	223

11 HUMANISTICKÉ KONCEPCIE VÝCHOVY – AKTUÁLNE TRENDY	225
11.1 Pedagogika zážitku – výchova zážitkom	225
11.1.1 Hnutie Outward Bound	231
11.1.2 Výchova zážitkom v Prázdninovej škole Lipnica v ČR	235
11.2 Humanizácia výchovy	239
11.3 Globálna výchova	243
Literatúra	245
12 OSOBNOSŤ VYCHOVÁVATEĽA, PEDAGÓGA VOĽNÉHO ČASU	248
12.1 Dobrovoľníci vo výchove vo voľnom čase	258
12.2 Animácia a animátori	258
12.3 Výchova a vzdelávanie – príprava vychovávateľov	261
12.3.1 Pohľad do histórie prípravy vychovávateľov na Slovensku	262
12.3.2 Situácia v príprave vychovávateľov v SR od 90-tych rokov 20. storočia ...	264
Literatúra	268
Záverom	271
Zoznam literatúry	273
PRÍLOHY	
Príloha 1. Charta výchovy pre voľný čas (úryvok)	291
Príloha 2. Výchova a vzdelávanie mimo vyučovania, neformálne a záujmové vzdelávanie. Milénium. Národný program výchovy a vzdelávania Slovenskej republiky na najbližších 15 až 20 rokov	293
Príloha 3. Ponuka záujmových útvarov v Školskom stredisku záujmovej činnosti pri SOU obchodnom v Bratislave na Pántoch	294
Príloha 4. Juventa. Štatút z roku 1991	296
Príloha 5. Slovenský skauting: Skautský sľub. Skautský zákon	298
Príloha 6. eRko – HKSD: Dobrá novina – akcia solidarity	299
Príloha 7. eRko – HKSD: Vypni telku, zapni seba!	300
Príloha 8. Európa v škole	301
Príloha 9. Filozofia Klubov malých debrujárov. Kluby malých debrujárov	303
Príloha 10. Dobrovoľníctvo	306